

KURJER POZNAŃSKI

KURJER POZNAŃSKI wychodzi - z wyjątkiem niedziel i świąt katolickich - codziennie o 6. wieczorem.

ADRES dla wszelkich przysyłek: Kurjer Poznański, Poznań - Posen.

KONTO CZEKOWE: we Wrocławiu i Berlinie (I) nr. 5843.

WZDZIAŁA: na miejscu (w ekspedycji) mied. 1.00 kwart. 3.00 mk.
w Poznaniu (z odnośnikiem do domu) 1.20 " 3.50
na pocztach (z odnośnikiem do domu) 1.20 " 3.50
w Niemc. i Austro-Węg. pod opaską 1.95 " 5.50
za granicą pod opaską 2.50 " 7.50
na pocztach polowych 1.80 " 4.80
Numer numerów 10 fen.

OGŁOSZENIA: zwykłe za jednolitego wiersza półtytułu lub jego miarę - na stronie jednolitego wiersza - 20 fenów.
reklamowe za jednolitego wiersza półtytułu lub jego miarę - na stronie jednolitego wiersza - 40 fenów.

Telefonu nr. 3524.

Redakcja, administracja i ekspedycja przy ul. św. Marcina nr. 63.

Telefonu nr. 3524.

Nr. 117.

Poznań, piątek dnia 25-go maja 1917.

Rok XII.

Poznań, dnia 24 maja 1917.

Nowe próby zorganizowania jednolitego obozu w Królestwie.

Zdarzało się nam nieraz wskazywać z obawą na rozróżnienie i mnogość partii politycznych w Królestwie, utrudniających niestychanie właśnie w obecnych czasach przełomowych dojść do jednego mianownika w sprawach najbardziej ogólnonarodowych. Zdawało się chwilami, że w tym obrazie zwalczających się stronnictw i partii nie można dojrzeć i ująć zasadniczego programu narodowego. I jakkolwiek do pewnego stopnia owo zróżnicowanie partii tłumaczyć sobie można odmiennością poglądów społecznych, dzielących i gdzieindziej społeczeństwa na partie, oraz orientowaniem się odmiennym w zakresie polityki zagranicznej, to jednak stosunki partyjnopolityczne w Królestwie zdradzały tyle objawów niezdrowych: takie zacietrzewienie się partyjne, taką nieznajomość najelementarniejszych zasad trzeźwej i realnej polityki, że wobec ogromu zadań i przełomowych prac w dziedzinie państwowo-przełomowej to rozbiście partyjne stało się źródłem wielkich niebezpieczeństw.

Jakiś zdrowy instynkt i dobra wola patriotyczna. Istniejąca niewątpliwie w społeczeństwie Królestwa Polskiego, sprawiły jednak, że wobec ważnych przeobrażeń w zakresie polityki europejskiej ostatnich czasów zapragnęło zjednoczenia rozbieżnych opinii, aby wypadkom zewnętrznym przeciwstawić jednolity i silny obóz opinii polskiej.

Ewolucja w kierunku pogodzenia przeciwności nie pociągnie oczywiście za sobą szybkiego zniknięcia z powierzchni życia politycznego owej obfitej ilości partii i partyjek, lecz mimo to konsolidacja jest możliwa na podstawie wspólnych zadań, które naród musi spełnić zgodnie, wnosząc zręby samodzielnego i niezależnego państwa. W miarę zewnętrznych okoliczności zmieniają się także metody taktyczne; przeciwności, pomiędzy obu wielkimi odłamami opinii społeczeństwa, t. zw. „aktywistami” i „pasywistami”, istniejące wczoraj, zmniejszyć się mogą albo zgola zniknąć wobec nowych warunków zewnętrznych dnia dzisiejszego.

Zrozumiały to przedewszystkiem dwie wybitne osobistości warszawskie, podejmując próbę konsolidacji stronnictw, ks. arcybiskup Kakowski i książę Zdzisław Lubomirski. Dzieło zapoczątkowane przez nich jeszcze nie dojrzało, lecz coraz więcej czynników politycznych w Królestwie rozumie, że „dziś można by syntetyzować dwa rozbieżne prądy w ogólnym postulacie utworzenia rządu polskiego, ustanowionego przez regenta oraz zyskania dla państwa polskiego własnego miejsca w konstelacji międzynarodowej”.

Odkryło się też, jak donosiliśmy za „Kurjerem Warszawskim” 13. bm. w Warszawie zebranie wszystkich stronnictw politycznych, na którym osiągnięto podobno już zgodne zapatrzywanie na polityczne niezależnienie Polski od stron walczących, utworzenie rządu polskiego w myśl wyrażonej przez moźliwie najpełniejsze przedstawicieli two społeczeństwa - woli i zdobycie dla Polski stanowiska strony w stosunkach międzynarodowych.

Nie mamy wprawdzie skądinąd potwierdzenia wiadomości o osiągniętej zgodzie na podstawie tych postulatów, lecz artykuł zamieszczony w najświeższym numerze „Kurjera Warsz.” (z dnia 22. maja) świadczy, że proces konsolidacyjny rozwija się pomyślnie.

„Odkryło się w tych dniach, pisze p. Stefan Godlewski w wspomnianym piśmie, zebranie przedstawicieli stronnictw politycznych w Warszawie, zgrupowanych w Radzie Narodowej i Kole Międzypartyjnym, powzięło uchwałę zaznaczającą konieczność skonsolidowania tych stronnictw i wyloniło specjalną ko-

misję z 10 osób, która prowadzi obecnie pertraktacje celem urzeczywistnienia tego projektu.

Był czas najwyższy, aby jaknajenergiczniejsze próby w tym kierunku przedsięwzięto. W chwili, gdy zbliża się bądź co bądź termin likwidacji wojny światowej i gdy sprawa polska z konieczności przysię musi na porządek dzienny obrad międzynarodowych, różniczkowanie stronnictw i brak jednolitej opinii politycznej może przynieść krajowi szkody niepomijalne. Ujednolicienie przeto owej opinii jest ze wszelkich miar wskazane, a przy odrobienie dobrej woli i odwolaniu się do uczuć, które tkwią na dnie duszy każdego prawego Polaka, nie jest niemożliwe. Za wyjątkiem drobnej garstki karierowiczów politycznych, których społeczeństwo należy ocenić potrafi, wszyscy pragniemy jednego i tego samego, choć różniemy się w poglądach, na drogi, jakie do zamierzonego celu doprowadzić mają. Zdrójców u nas nie ma, a wszelkiego rodzaju „filistwa” istnieją tylko w imaginacji zwalczających się partii politycznych. W takich warunkach walki partyjne są prawie zawsze oparte na nieporozumieniu, będącym następstwem braku wzajemnego zbliżenia, jeżeli ich źródłem nie są osobiste ambicje walczących.

To też nie można wyrazić dość słów uznania dla inicjatorów konsolidacji. Bo choćby ich inicjatywa nie przyniosła na razie owoców bezpośrednich, zdrowie ziarno zgody w rzetelnej miłości kraju posiane, prędzej czy później zakiełkuje i owoc przyniesie”.

Pertraktacje celem skupienia życia partyjnopolitycznego pod hasłem zgody wobec wydarzeń zewnętrznych prowadzą dwa główne zrzeszenia stronnictw, Kolo Międzypartyjne i Rada Narodowa. Na ile tych usiłowań, zmierzających do znalezienia wspólnej platformy politycznej, zarysowały się w Radzie Narodowej przeciwności, które doprowadziły do rozłamu.

Wystąpiły z Rady Narodowej, jak wiadomo, Stronnictwo Polskiej Demokracji, Zjednoczenie Ludowe i Liga, państwowości polskiej. Równocześnie z temi przeobrażeniami w zrzeszeniach politycznych dokonuje się fuzja owych stronnictw pod nazwą Centrum Narodowe, które, jak się spodziewa „Nowa Reforma”, zaważy na pertraktacjach konsolidacyjnych.

„Z góry bowiem, pisze dalej korespondent warszawski „Nowej Reformy”, należy stwierdzić, że powstanie Centrum nie jest wymierzonym przeciw prądom konsolidacyjnym; przeciwnie, konsolidacja zyskuje szereg zwolenników przez powstanie obozu centrum. — Tylko, że teraz nie pozwoli się wciągnąć na konszachty pasywistyczno-lewicowe bez udziału obozu aktywistycznego i zażąda się równego i równorzędnego taktowania obozu centrowego w naradach konsolidacyjnych. Istniejący obecnie 10-głowy komitet konsolidacyjny (po pięciu z Kola Międzypartyjnego i skrajnej lewicy) będzie się musiał rozszerzyć i przybrać 5-ciu przedstawicieli obozu centrowego”.

Oczekać oczywiście musimy, czy przewidywania „Nowej Reformy” się sprawdzą i czy powstające obecnie „Centrum Narodowe” wobec usiłowań, zmierzających do zorganizowania opinii polskiej w jeden obóz, stanie się czynnikiem pożytecznym i nie pójdzie w kierunku destruktywnym. Każde stronnictwo polityczne, posiadające poczucie odpowiedzialności, będzie wiedziało, że w chwili takiej sprężynienie się wytworzeniu zwartej opinii narodowej jest więcej niż błędem, jest szkodnictwem narodowym.

Odmowne stanowisko regencji w sprawie nauki języka polskiego w uzupełniającej szkole kupieckiej w Kościanie. Kościańska Rada Miejska uchwaliła na zebraniu z 1. marca br. większość głosów wypłaćc tutaj uzupełniającej szkole kupieckiej 300 mk. rocznego podatku, jeśli szkoła udzielać będzie przynajmniej 2 razy w tygodniu lekcji języka polskiego. Uchwałę tę przesłał magistrat do prezesa regencyjnego do potwierdzenia. Na ostatnim zebraniu uwiadomiono Radę Miejską, że prezes regencyjny wniosek odnośny odrzucił z poniższym uzasadnieniem: Prezes regencyjny chętnie przyznaje, że dla młodych kupców w Księstwie korzystną jest znajomość obu języ-

ków, a szczególnie zalecałoby się kupcom niemieckim poznać mowę polską żywą i w piśmie, ponieważ kupcy polscy z reguły umieją także po niemiecku i stąd nad kupcami niemieckimi gospodarzo gorują. Jednak nauka języków nie jest zadaniem szkoły uzupełniającej. Normalna szkoła uzupełniająca rozporządza tylko tak nielicznymi godzinami nauki, że może przechodzić tylko najpotrzebniejsze wiadomości z dziedziny kupieckiej. Kościańska szkoła dotychczas nawet tych normalnych godzin nie mogła osiągnąć, dalsze więc obciążenie szkoły jest niemożliwe ze względów technicznych.

Czy ta odpowiedź poznańskiego prezesa regencji leży rzeczywiście w interesie młodzieży kupieckiej, o tem bardzo wątpliwie. Przy dobrej woli znalazłoby się i w szkole uzupełniającej dosyć czasu na dwie lekcje polskiego w tygodniu.

Dymisja Dr. Bobrzyńskiego. Telegram „N. Reformy” z 22. bm. donosi: Minister dla Galicji Dr. Bobrzyński wręczył swoją dymisję jeszcze w czwartek. Rozstrzygnięcie jednak w tej sprawie dotąd nie zapadło. Tak samo nie rozstrzygnięta jest jeszcze kwestja następcy.

Główny zarząd niemieckiej Partii Socjalno-Demokratycznej postanowił zwołać zjazd całego stronnictwa na 12. sierpnia br. i dni następne.

Wiadomości wojenne.

Niemieckie doniesienie wieczorne.

Berlin, 23. V. wiecz. (WTB.) Na zachodzie i wschodzie nie było większych operacji.

Sukcesy łodzi podwodnych.

Berlin, 23. V. (WTB.) Urzędowo donoszą: Nasze łodzie podwodne na Morzu Śródziemnym zatopili świeżo większą ilość parowców i żaglowców o pojemności 53 tys. ton. Między niemi znajdował się angielski parowiec do transportu wojsk „Transylvania” (14315 ton), który znajdował się w konwoju kontroldorów, nieznany, po brzegi naładowany angielski parowiec o pojemności 8 tys. ton w drodze do Włoch, nieznany parowiec angielski o pojemności ca. 5500 ton, dalej włoskie uzbrojone parowce „Alessandria” (8008 ton) z 11 tys. ton pszenicy dla Włoch i „Ferrara” (3172 ton) prawdopodobnie z amunicją, oraz angielski uzbrojony parowiec „Arona” (4665 ton) w drodze z Neapolu do Port Said.

Nowe sukcesy łodzi podwodnych na Atlantyku i Morzu Północnym: 4 parowce i 5 żaglowców o pojemności 17200 ton. Między niemi znajdowały się: parowiec angielski „Adams” (2644 ton) z żywnością do Anglii, żaglowiec angielski z drzewem do Anglii, 2 żaglowce rosyjskie z węglem z Anglii, statek do Francji i nieznany parowiec angielski, który wystrzelony został z konwoju.

Berlin, 23. V. (WTB.) Urzędowo donoszą: Zatopiono 22500 ton. Między zatopionymi statkami znajdowały się m. i.: 3 wielkie parowce uzbrojone i pulapka na łodzie podwodne w kształcie parowca o pojemności ca. 3 tys. ton, której komendant wzięty został do niewoli. Szef sztabu admiralicii.

Komunikat austriacki.

Wiedeń, 23. V. (WTB.) Urzędowo ogłasza: Wschodnia i południowo-wschodnia widownia wojny: Żadnych znamiennejszych wydarzeń.

Włoska widownia wojny: Wczoraj nad Sorzą (Izonem) przez cały dzień ponownie panował pokój. Dopiero późno wieczorem nieprzyjaciół podjął atak poprzedzony silnie miotaczami min. na nasze rowy przed miastem Gorvicia. Został odparty wśród ciężkich strat. Dzisiaj rano działa włoskie i miotacze min rozporzely ogień na pozycje nasze na płaskowzgórzu Karst. Walka artyleryjska spotęgowała się do najwyższej siln. W Karvntji i w Tyrolu miejscami spotęgowana działalność bojowa.

Zastępca szefa sztabu generalnego: von Hofer, marszałek polny porucznik.

Nowa bitwa na Karście.

Wiedeń, 23. V. (WTB.) Z wojennej kwatery prasowej donoszą pod datą 23. maja: Na płaskowzgórzu Karstu od południa toczy się bitwa piechoty.

Sprawozdanie wtorkowe: Nad zachodnią granicą Moldawji zaatakował nieprzyjaciół w ciągu nocy jeden z naszych posterunków wysuniętych na wzgórze na południe od Racowy, został atoli odparty ze stratami. Na reszcie frontu ogień karabinowy i wzajemne ostrzeliwanie artylerji, szczególnie w okolicy wsi Pitosti, Anza, Namelvasa i Cotulun. Nad Dunajem spokój.

W oczekiwaniu ofensywy rosyjskiej. Berno, 23. V. (WTB.) Spółpracownik petersburski „Corriere della Sera” zaznacza z zadowoleniem, że uchwała podjęcia ofensywy jest pierwszym pochwytnym rezultatem nowego ministerstwa. W kołach socjalistycznych panuje przekonanie, że naczelną dowództwo rosyjskie to lub owo niebawem będzie mogło przedsięwziąć. Sprawozdawca dodaje wszak, że, że nie należy przeholować w optymizmie, który nastąpił po psymizmie dni ostatnich.

Szefowie sztabu generalnego rosyjskiego. Berlin, 23. V. Jak donosi „Lok. Anzg.”, podzielił się generałowie Romanowski i Archangeliskij kierownictwem rosyjskiego sztabu generalnego.

Kierenski w Finlandji. (WAT.) Rosyjski minister wojny, Kierenski, przybył do Finlandji, gdzie odbył inspekcję floty bałtyckiej. Z Finlandji udaje się Kierenski natychmiast na front rosyjski.

Petersburg, 23. V. (WTB.) Pet. Ag. Tel. Minister wojny Kierenski wyjechał 12.5 w południe dla zwiedzenia wszystkich frontów.

Anglia liczy na dowód amunicji z Ameryki. Londyn, 23. V. (WTB.) Minister amunicji zakomunikował, że ze względu na przyleganie się Stanów Zjednoczonych do akcji wojennej gabinet wojenny zdecydował, że nie potrzeba w dalszym ciągu budować fabryk materiałów wybuchowych pod Bristol. Jednostne zlecenia zostały wydane. Zaprzestanie prac tamtejszych jest, jak oświadcza Reuter, znamiennym dowodem zaufania rządu co do podtrzymania komunikacji okrętowej.

Spekulacje żywnościowe w Anglii. Rotterdam, 23. V. (WTB.) Według „Nieuwe Rot. Courant” donosi „Times”, że Urząd żywnościowy wdrożył dochodzenia co do przyczyn wysokich cen na mięso. Lord Devonport pertraktuje z tej przyczyny z wielkimi i drobnymi handlarzami. Wysokie ceny na żywność a przedewszystkiem ceny na mięso przypisuje się po największej części spekulacjom handlarzy niesumiennych. Publiczność oczekuje z wzrastającą niecierpliwością, żeby lichwie tej położono kres.

Komunikat włoski.

Rzym, 22. V. (WTB.) Sprawozdanie wtorkowe opiewa m. i.: Na froncie trentyńskim nieprzyjaciół mimo doznanych w ostatnich dniach niepowodzeń trwał przy swych operacjach ofensywnych, mających na celu odwrócenie uwagi, lecz bez skutku. W nocy z 20. na 21. maja odparto niespodziewane ataki na nasze linie wysunięte w przełęczy Cavento i przy moście przez rzekę Plunega i w dolinie Giunella. Między jeziorami Garda i Adyga zaatakował nieprzyjaciół pozycje na Dosso Alto i na górze Zuzza. Atakujących odparto z ciężkimi stratami. Ubezpieczyliśmy nasze zdobytą pozycje na wzgórzu 364 na wschód od Plawy, gdzie wzięliśmy działo i ca. 30 jeńców. Na wschód od Gorvicii usiłował nieprzyjaciół unoczyć się przed nas ze wzgórz 26 na południe od Gaziagna, lecz bez skutku.

Obrady międzyparlamentarne w Rzymie. (wł) Z Genewy donoszą nam: Na spotkaniu misji zagranicznych, mających uczestniczyć w obradach międzyparlamentarnych w Rzymie, wyruszył senator Tiltoni w towarzystwie ambasadorów angielskiego, japońskiego i francuskiego, posła belgijskiego, rumuńskiego, portugalskiego i serbskiego oraz wielu oficerów angielskich, francuskich i portugalskich. Po wzajemnych powitaniach i wypowiedzeniu kilku słów okolicznościowych udali się członkowie misji zagranicznych do wskazanych im gmachów, przed którymi zebrany tłum urządził gościom zagranicznym wielkie owacje. Obrady mają stanowić dalszy ciąg konferencji odbytej niedawno w Paryżu.

Komunikat bułgarski.

Sofja, 22. V. (WTB.) Front macedoński: Od jeziora Prespa do Strumy tylko ogień działowy, który był bardziej ożywiony nad Czerwoną Steną, na północ od Bitolji, w łuku Czerwiny i w okolicy Mogleny. Nad dolną Struną między jeziorami Butkovo i Tahino ogień działowy był dość gwałtowny i trwał przez dzień cały. Nieprzyjacielski oddział piechoty, który po południu usiłował atakować pod Barakli Dzumaja, zniszony został ogniem. W nocy posunęło się kilka oddziałów piechoty nieprzyjacielskiej z karabinami maszynowymi i partych przez artylerję, na wschód od Barakli Dzumaja, lecz odparte zostały ogniem naszych wysuniętych posterunków.

Front rumuński: Spokój.

Komunikat turecki.

Konstantynopol, 22. V. (WTB.) Sprawozdanie poniedziałkowe: Kaukaz: Na lewym skrzydle zwykły bezkutekcyjny ogień działowy. Podczas zakomunikowanego wczoraj ostrzeliwania nieprzyjacielskiego Mersiny nie uszkodzono żadnego budynku oprócz wielkiej

Składki i pokwitowania.

— * Sprostowanie: W nr. 115 „Kurjera Poznańskiego” kwitowano mylnie. Na bibliotekę Kraszewskiego złożono w Adm. naszej w dalszym ciągu: Z okazji imienin p. Młodeckiego zebrano u p. L. Lacknera nie 10 mk., lecz 110 marek.

— * Na bezdomnych złożono w adm. naszej w dalszym ciągu. Tow. Polek z Frankfurtu nad Odrą dochód z obchodu 120.05 mk. Spółka zamiast kwiatów na imieniny p. Heleny Januszkiewicz 12 mk. Panienci z pensjonatu pani Mittelstaedtowej zamiast podarku imieninowego dla przełożonej 30 mk. Pluciński, Lidzbark 20 mk. Skauci z 11 drużyny 11mk. Cztery koleżanki zamiast kwiatów dla Heleny Szafranówny 4 mk. F. K. 1 mk. W miejsce wieńca na trumnę śp. Marianny Nowak ks. Piotrowski z Srody 5 mk. Z okazji przystap. do I. Komunii św. Marijana Remarkiewicz i Józia Radol: Rymarkiewicz 20 mk. Radola 13 mk. Sadowski 10 mk. Heljarz 13 mk. Peche 2 mk. N. N. 2.05 mk. Razem 60.05 mk. W. T. 205 mk. Marwegowa zamiast kwiatów na grób śp. Leona Powidzkiego 20 mk. Razem z poprzednio kwit. mk. 214.155,71.

— * Na głodnych komitet niesienia pomocy w Królestwie Polskim złożono w adm. naszej w dalszym ciągu. Zebr. w Kartuzach 53 mk. N. N. z Chwałkowa 2 mk. Grandkowsky w miejsce kwiatów imieninowych dla p. Julii Michalskiej 5 mk. Aleksander Grandkowski za drugi kwartał 15 mk. Dobrowolski 1 mk. Z. J. J. 10 mk. Ks. Żywicki, Kościelna 15 mk. C. T. z Wolsztyna 20 mk. P. B. z Poznania 5 mk. Z. B. 5 mk. Razem z poprzednio kwit. 27.042.81 mk.

— * Na fundusz im. Heleny Rzeckiej złożyli pp. Janostwo i Litgebrowie 20 mk. oraz na fundusz im. Prof. Dr. Karwowskiego 20 marek.

Dr. Bolesław Kapuściński, skarbnik T. C. L.

SKRZYŃKA DO LISTÓW.

— Z. W. G. Komunikacja z Ameryką jest przerwana, jak to kilka dni temu ogłaszały władze. Jedyną drogą do porozumienia się z osobami, tam zamieszkałymi, jest ta, że się prześle list — otwarty i po niemiecku pisany

— do jakiego znajomego np. w Holandji, Szwecji lub w Szwajcarii i ten dalej go wyekspeduje. Czy atoli cenzura list taki przepuści, to inna kwestja. Władza duchowna nie ma tu żadnych prerogatyw. (K.)

Przy zmianie adresów polowych

naależy obok nowego adresu podać liczbę kontrolową, która znajduje się na każdym adresie z lewej strony od dołu. Ułatwi to pocztom odszukanie adresu i przyspieszy ekspedycję.

Bestellschein.

Herr - Frau

aus
bestellt hiermit für Monat Juni 1917
Exemplar der in Posen täglich erscheinenden Zeitung

„Kurjer Poznański“
für Mark 1.20.

Obge 1.20 Mark nebst 14 Pf. Bestellgeld sind heute richtig bezahlt worden.

den
Kaiserliche Post

Obwieszczenie.

Tymczasowe kwity 5% pożyczki Rzeszy i 4 1/2% asygnacji skarbowych V. pożyczki wojennej można od 21. maja b. r. począwszy

wymieniać na sztuki definitywne z kuponami.

Zamianę uskutecznia urząd zamiany dla pożyczek wojennych („Umtauschstelle für die Kriegsanleihen“, Berlin W 8 Behrenstr. 22.) Poza tym przyjmują wszelkie filje Banku Rzeszy z urzędzeniem kasowym bezpłatnie pośrednictwo w zamianie do 15. listopada 1917. Po upływie tego czasu będzie można zamianę uskutecznić tylko jeszcze w wyżej wymienionym urzędzie w Berlinie.

Kwity tymczasowe oddaje się z zestawieniem tychże według wielkości sum i zaopatrzone w liczby bieżące w wspomnianych wyżej urzędach i to w godzinach przedpołudniowych. Dla kwitów tymczasowych 5% pożyczki Rzeszy i 4 1/2% asygnacji skarbowych zestawia się osobne spisy; formularze odnośne nabyć można w wszystkich bankach Rzeszy.

Firmy i kasy zaopatrzyć winny wszelkie kwity tymczasowe pieczęcią firmy w prawym rogu ponad liczbą poszczególnych kwitów.

Większą ilość kwitów tymczasowych I., III. i IV. pożyczki wojennej nie zamieniono jeszcze na sztuki z płatniami 1. kwietnia 1915, 1. października 1916 względnie 2. stycznia br. kuponami. Właścicieli tych kwitów wzywa się w ich własnym interesie, aby uskutecznić zamianę kwitów tych niezwłocznie w urzędzie dla zamiany pożyczek wojennych („Umtauschstelle für die Kriegsanleihen“, Berlin W. 8. Behrenstr. 22.).

Berlin, w maju 1917.

Dyrekcja Banku Rzeszy.

Havenstein v. Grimm.

MAGLE

krócone, sprężynowe o 3 wałkach i ciśnieniu dziesięciu centnarów, z których bielizna jak prasowana wychodzi, dostarcza firma 470 Ziętkiewicz & Mińcikiewicz Poznań, ul. Nowa 8.

PERFUM KRONA

jest przednim i długotrwałym. S. G. Schwartz Fabryka eleg. perfumów Wrocław (Breslau) założ. 1817

Praca

Królewiak udziela lekcji polskiego, francuskiego, łaciny, arytmetyki, początków gry na skrzypcach i fortepianie. Łaskawe oferty przyjmują eksp. Kurjera Pozn. pod nr. 5080.

Młodzieniec

16-letni, z dobrej rodziny, poszukuje dla lepszego wykształcenia się w gospodarstwie mieszczańskim jako młodszego pomocnika. Łaskawe oferty przyjmują eksp. Kurjera Pozn. pod nr. 516.

Królewiak

w średnim wieku, był urzędnikiem kolejowym poszukuje jakiegokolwiek zajęcia w mieście lub na wsi. Łaskawe oferty przyjmują eksp. Kurjera Pozn. pod nr. 5079.

Nakładem Zjednocz. Młodzieży Kupieckiej wyszła w polskim języku

Ustawa o narodowej służbie pomocniczej

z dnia 5. 12. 16.

Cena 20 fen. za 1 egzemplarz.

Do nabycia: 4760 w biurze Zjednoczenia Młodzieży Kupieckiej ul. Podgórna 12b. Tel. nr. 2288.

Biuro prawnicze Jasielskiego

w Poznaniu, ul. Wodna 4.

obrabia wszelkie sprawy sądowe i administracyjne.

Poszukuje się przy stosownej wysokiej płacy rzadcy lub inspektora gospodar.

doświadczonego w kierownictwie systemu Fowlera. Złożenie z podaniem referencji przyjmują pod A. W. 128 Rudolf Mosse, Berlin S. W.

Młodocześnik Urzędnik gospodar. z branży kolonialnej, win i delikatesów, wolny zupełnie od wojakowości, poszukuje zaraz odpowiedniej posady ewentualnie w ogrodnictwie tylko w Poznaniu. Złóżz. ur. d. eksp. Kurj. Pozn. p. nr. 4929.

Letnisko Młodzieży Kupieckiej w Puszczykowie

ma do wynajęcia kilka pokoi

Informacji udzieli 4961 B. Adamczewski, Poznań, ul. Wilhelmowska 31. Telefonu nr. 5242.

Damski zegarek

złoty, stempl. 0.750, nie truty, cały łożelowa emalowana, z brylantem w środku. Werk anker na 15 kam. wewnątrz Kama w Chaux de Fonds w Szwajcarii. Brzaski ten okaz na wiatk. cenę 250 mk. sprzedaje Chwilkowski - Grodzisk. Wyśle na okaz. 4948 d

Kupuję każdą ilość akcji

Banku Ziemskiego
Banku Handlowego
Banku Związku Spółek Zarobkowych

Oferty z podaniem cen upraszam do eksp. Kurjera Pozn. pod nr. 5089.

Ucznia

poszukuje Antoni Bartkowski, mistrz piekarski, Poznań, ulica Długa nr. 12

Poszukuje się samodzielnej

gospodyni

na folwark do samotnego pana, obeznaną całkowicie z kochaniem gospodarstwem. Złożenie z d. fa. czeniem świadectw i fotografii do eksp. Kurj. Pozn. pod nr. 5186.

Uczeń

potrzebny zaraz. 5141 St. Łysiński, Krotoszyn, Rynek nr. 15. Skład delikatesów, tow. kolonial i dentysta.

Kupna

Poszukuje się większej ilości do brzo utrzymanych

krzesła i stołów ogrodowych jako też ławek.

Złożenie opr. się nadesłać do eksp. nin. piama pod nr. 5147.

Kupię używane

pianino

krótkie skrzydło za gotówkę. Złóżz. piśmie. n. Kurjera Pozn. pod T. D. 5184.

Dzierżawy.

Mężatka pragnęłaby spędzić 4 tygodnie w leśniczówce lub wsi, w pobliżu lasu. Wynarodzeniu lozre. Uczelne rodziny zechna nadesłać oferty do ekspedycji nin. sisma pod nr 5148.

Wyjechałem na 4 tygodnie

Dr. Tadeusz Bolewski

Poznań, ul. Bismarkowska 6. 5167

ALTHEIDE

Pierwszorzędny Pensjonat Polski. Wila Eichendorf i Charlotte

otwarty z dniem 1. maja rb. oddalony tylko 3 minuty od kurhauzu, źródła i ulubionego lasu.

Wszystkie pokoje połączone z balkonami. oerzwane, widok wspaniały. Kuchnia dobra polska. żywności dostateczna.

P. GŁADYSZOWA

alwokatowa Telefon: Altheide, Bz. Breslau Nr. 18.

Geisler-Seligmanna Konserwatorium muzyczne Poznań — SEMINARIUM — Pl. Wilhelmowski 9.

Podajemy niniejszem do łask wiadomość, że przyjęliśmy do naszego instytutu

n. Hugona Oushoorna,

solo-czelistę poznańskiego miejskiego teatru, jako nauczyciela gry na ozo. Równocześnie nadmieniamy, że koncertmistrz p. Paweł van Kempen,

objął kierownictwo klas muzyki kameralnej. Do klas tych przyjmują się tylko postępujących uczniów i uczennic w grze na fortepianie, skrzypcach i czoło.

BIURO PRAWNICZE J. Wolińskiego

w Poznaniu, ul. Butelska 11. w podw. I. p.

poleca się 9274

we wszelkich sprawach piśmiennych.

Formularz do zamów. Kurjera Poznańskiego dla żołnierzy w polu:

Stück Kurjer Poznański

für Monat Juni 1917

Freimarken

(Name)
Armeekorps
Division
Regiment
Bataillon
Abteilung
Komp.
Batterie
Kolonne
Deutsche Feldpost
(Sonstige Formation)

Besteller (Name, Wohnung)

Bezugspreis für 1 Monat 1.20 Mark

Umschlaggebühr für 1 Monat 0.40 Mark

Zusammen 1.60 Mark

ambei

Obige 1.60 Mk. erhalten zu haben, bescheinigt.

den 191

Kaiserl. Post

